

Dông-Pháp Thòi-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NAM THU TU SỐ 400

Ngày thứ tư

24 Février 1926

Tổng lý: NGUYEN-KIM-DINH

Chủ bút: NAM-KIỀU

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 8 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

1925

Cạnh tranh nhau từng tác, rất nhiều mâu thuẫn, cùng với lấn lược nhau từng phản, quốc-lợi dân-quyền mà người thua một lý, cũng không nghe, sút một bước cùng không chịu là cái bón tinh của người Âu-châu. Cái tính chất ấy từ mấy mươi đời đã lại, và dì đâu cũng đem theo. Chẳng những cạnh tranh nhau ở Âu-châu mà thôi, sang Á-châu cũng vẫn mưu đà hối ngầm hại ngầm lẫn nhau vậy.

Cùng nhau cái taun ganh đong ghét ngô ấy cho nên mấy trăm triệu dân Kest-tan (Turkestan) A-rập (Arabe) Trung-Huê, Ba-tư (Perse) mới khỏi dày dặn vào kiếp làm nô lệ người. Một trăm triệu dân da vàng, da trắng còn sống sót trên mây mèo đất bến mè Hông-hải, Hắc-hải và Thái-binh-dương có nhau cái dịp tốt ấy mà chán chán nèn chánh-trị sára sang nền kinh-tế để bùn một ngày kia được bình-dâng với người Au-châu chẳng? Trong năm 1925 bọn dân ấy có lo dân việc tự-cường tự-lập không? Hay là bọn dân ấy cũng còn mê-mè muối-mui lo vè mèo-thịt to, phân cát-nhó mà không nghĩ vi dân-vạn-mạng hiện thời và tương-lai của nước nhà họ? Trong năm 1925 bọn dân Thổ-nhĩ-kỳ, Ba-tư, Trung-huê đều lo đến cái vạn-mạng tương-lai của nước họ. Bọn ấy không ngù mè nha. Bọn ấy đã tinh rồ. Vì họ đã tinh rồ, biết quyền-lợi của nước họ không thể giao phó cho tay nước khác bô-mô mà sanh ra những vieto-xung-dột cạnh-tranh kinh-lịt khiến cho những người Au-châu giục mình lo sợ đến quyền lợi của mình ở A-dông. Vì quyền lợi mà phải xung-dột cho hai đoàn dân Âu-Á trong năm 1925 như tảng mòn xô-xát lăn nhau. Cùng vì thế cho nên mới gây ra cái ván-de Mous-soul, Quao-thub, Tiêu-A-té-dai (détaché) thuộc quyền uy-nhịêm là đất Syrie, đất Libau (thuộc Pháp) đất Palestine, đất Trans-Jordanie và đất Irak (thuộc Anh) vậy. Những mèo đất ấy tuy ngõi mặt là đất thuộc quyền uy-nhịêm (pays à man-dai) trong mèo lúu, nhưng kỳ thiệt là đất thuộc-dịa của Pháp và của Anh. Những giông-dàn & trong mèo mèo đất ấy tuy ràng xun may không tra chí người Thổ, nhưng từ khi bị Liệt-cường gặt gầm thi lại dem lồng muôn chung cùng với người Thổ đang đòi lại sự tự-do độc-lập của mình. Người Thổ thi thấy oai thế lực của mình càng ngày càng yếu, may không nhon dịp xài-dục bọn săn khuya rồi nước ngoài để dù thi giờ oai cách chánh-trị trong nước thi không sao trồi khôi người nom đòn mà nước mìn bù xâm lăng, cũng vì người Thổ giúp tay trong cho nên mới có cái nạn dân Druses nổi loạn & hạt Djebel giết hơn 6042 người Pháp, dân A-rập để kháng không chịu công-nhận người Anh & đất Irak. Việc rối loạn và việc đà kháng này chẳng nhung giúp cho nước Pháp cản-ganh-lý quyền-chánh-trị ở đất Mous-soul là nơi có

những viets cạnh-tranh nhau về kinh-tế tuy chưa rõ-rệt, nhưng ta cũng nên nói qua cho anh em ta biết đến những công việc của các dân-tộc cùng ở trên châu Á nay đã hành-dòng để giữ lấy quốc-lợi dân-quyền của họ ra thế nào. Cũng vì quốc-lợi dân-quyền mà cái lòn sống Anh-Nga cạnh-tranh & Ba-Tư càng ngày càng cuồn cuộn như mòn cung chém nhau, cũng vì quốc-lợi dân-quyền mà các dân-tộc ở trên bán đảo Tiêu-A-té-nôn-nao muôn vứt qua khói cái vòng lanh dày-tứ người, cũng vì quốc-lợi dân-quyền mà nhung kẻ thuyng-lu trong nước Ba-Tư lo cái cách chánh-trị theo khuôn-phép Au-Mỹ để sanh tồn cùng ai; cũng vì quốc-lợi dân-quyền mà người Thổ hết sức cạnh-ganh-lý quyền-chánh-trị ở đất Mous-soul là nơi có

Ba-ta cũng thấy thế sự đến cái đà tam của người Âu-châu, nên obinh đòn binh bùi, cái chế hiến pháp, đà mưu giết giàn bùn-thò khôi phái người xâm-chigm vay. Người ra đòn dương vieto cải-cách chánh-trị đà trinh cái họa mất náo là ông Khan Phu-Vuong nước Ba-tư và ông Pan-cha Giam-quoc nước Thổ-nhĩ-kỳ. -

T. T. (Còn nữa)

BÁO QUÁN

186, đường d'Espagne

SAIGON

BEPOT LEGAL
INDOCHINE.
No 118

BÁO QUÁN

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và trả tiền trước
M. NGUYEN-KIM-DINHRất tiếc nếu bạn hay là vịt gi
còn thương nghị trước

Một bản đồng-nghiệp mới

VĂN XƯƠI

Lời ký trong ba ngày Tết

(Tiếp theo)

Các bạn đồng bào ta ở bón Pháp mới ra một tờ báo dài tên là « Việt-Nam Hồi » tờ báo chia ra làm ba phần, phần chủ Quốc-Quốc, phần chủ Pháp và phần chủ Hán, mỗi tháng xuất bón một kỳ.

Bản-báo xin dom cái tên chí của bản đồng-nghiệp đà giới thiệu với quodo-dau,

« Bình-vực những học-sinh cộng người lao động ở bón ta-hay ở bón Pháp mà bị cường quyền ép-ché. »

Thâu-phu lấy những quyền tự-do và đường chánh-trị và tự-do được biêt-công hội; tự-do du-lịch, tự-do ngôn-luận; tự-do giáo-duy; tự-do lập-hội.

Trao đổi tu-tu-tuong bùi-đông cùng sự tu-tu-tuong bùi-đông cùng sự tu-tu-tuong bùi-đông cùng sự tu-tu-tuong bùi-đông.

Truy tiếp bón tu-tuong lòn với bón bùi-đông không pháo-biệt, chí cái xu-

hung-ton-giáo bay ngô-bông-hép.

Nỗi rứt lòn trong bón bùi-đông là bình vyo quyền thâu-phu tự-do; khai

hợp-tinh-thần, đồng-lâm-hép-lực; lòn cho nước ta-chóng được giải thoát.

Chu đúc-giá đúc xong cái chuong trinh của bón đồng-nghiệp đây, chao-công phái nhau rằng ở vào cái cảnh ngô-nhau nước ta ngày nay không còn có cái lòn-oh uao-chánh-dâng-hon, mèi-thết-hoa là lòn-đuyn của minh-thết thoi-thi phái-binh-vực, tự-do của minh-mát-thi phái-thao-phuc; tinh-thần của minh-mát-ám thi phái-khai-hoa-ra, đồng-bao-minh phái-dòng-tam-biêt lòn với nhau nha.

Tiếp được mèo đầu của bón đồng-nghiệp đà mèo-sau-tết-chay-ngoan mèo không biêt-chung-bao! Cung là

một lòn-bao mà bao thi bao tinh-thao-thi, lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

người Pháp đặt làm đất uy-

nhiêm của người đồng-minh,

Nhưng mèo đất ròi-rạc, (dé-taché) thuộc quyền uy-nhịêm

lợi của minh ở A-dông. Vì

quyền lợi mà phải xung-dót cho

hai đoàn dân Âu-Á trong

năm 1925 như tu-tuong mòn-xô

xat-lan nhau. Cùng vi thế cho

nén-miêng đất ngõi Thổ đà

chinh-phuc được ngày trước

lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

bô-mô mà sanh ra những vi-

xung-dót cạnh-tranh kinh-lịt

khiến cho những người Au-

châu giục mình lo sợ đến quyền

lợi của minh ở A-dông. Vì

quyền lợi mà phải xung-dót cho

hai đoàn dân Âu-Á trong

năm 1925 như tu-tuong mòn-xô

xat-lan nhau. Cùng vi thế cho

nén-miêng đất ngõi Thổ đà

chinh-phuc được ngày trước

lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

người Pháp đặt làm đất uy-

nhiêm của người đồng-minh,

Nhưng mèo đất ròi-rạc, (dé-taché)

thuộc quyền uy-nhịêm

lợi của minh ở A-dông. Vì

quyền lợi mà phải xung-dót cho

hai đoàn dân Âu-Á trong

năm 1925 như tu-tuong mòn-xô

xat-lan nhau. Cùng vi thế cho

nén-miêng đất ngõi Thổ đà

chinh-phuc được ngày trước

lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

người Pháp đặt làm đất uy-

nhiêm của người đồng-minh,

Nhưng mèo đất ròi-rạc, (dé-taché)

thuộc quyền uy-nhịêm

lợi của minh ở A-dông. Vì

quyền lợi mà phải xung-dót cho

hai đoàn dân Âu-Á trong

năm 1925 như tu-tuong mòn-xô

xat-lan nhau. Cùng vi thế cho

nén-miêng đất ngõi Thổ đà

chinh-phuc được ngày trước

lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

người Pháp đặt làm đất uy-

nhiêm của người đồng-minh,

Nhưng mèo đất ròi-rạc, (dé-taché)

thuộc quyền uy-nhịêm

lợi của minh ở A-dông. Vì

quyền lợi mà phải xung-dót cho

hai đoàn dân Âu-Á trong

năm 1925 như tu-tuong mòn-xô

xat-lan nhau. Cùng vi thế cho

nén-miêng đất ngõi Thổ đà

chinh-phuc được ngày trước

lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

người Pháp đặt làm đất uy-

nhiêm của người đồng-minh,

Nhưng mèo đất ròi-rạc, (dé-taché)

thuộc quyền uy-nhịêm

lợi của minh ở A-dông. Vì

quyền lợi mà phải xung-dót cho

hai đoàn dân Âu-Á trong

năm 1925 như tu-tuong mòn-xô

xat-lan nhau. Cùng vi thế cho

nén-miêng đất ngõi Thổ đà

chinh-phuc được ngày trước

lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

người Pháp đặt làm đất uy-

nhiêm của người đồng-minh,

Nhưng mèo đất ròi-rạc, (dé-taché)

thuộc quyền uy-nhịêm

lợi của minh ở A-dông. Vì

quyền lợi mà phải xung-dót cho

hai đoàn dân Âu-Á trong

năm 1925 như tu-tuong mòn-xô

xat-lan nhau. Cùng vi thế cho

nén-miêng đất ngõi Thổ đà

chinh-phuc được ngày trước

lòn-lòn thoát ly, đeo-lập và

lòn vào trong tay người Anh

người Pháp đặt làm đất uy-

nhiêm của người đồng-minh,

Nhưng mèo đất ròi-rạc, (dé-taché)

thuộc quyền uy-nhịêm

lợi của minh ở A-dông. Vì

Thời tin

Công M. Phan-Thi ở Gia-đo

Dùng sự chung công đồng biếu xác
nhà tư-bản lớn phải trả tiền công
cho anh: với giá không bằng với
Dùng sự chung sản-vật đã tạo
thành mà báu, dùng sản vật là
cho mua hối, lại dâng giá hơn và
tồn sô-pi: chờ đê riêng từ nhà tạo
thành báu vất-tu-khoa mà bán hối.

Dùng sự mua chung đồng mua cáo
vật dụng riêng và mua đồng hàng tốt
đó là cách thi thứ theo cái luật canh
tranh trong trường thương mại: anh
sẽ rủ giá hơn mua lô.

(Còn nữa).

Đứ-luân đối với ông
Phan-bội-Châu

Từ ngày nay bốn-ba mờ ra mục
nay, sẽ dâng các bài du-luân của
quốc-dân ta đối với ông Phan-bội
Châu, cho biết ông Phan ngày nay
đối với quốc-dân ta thế nào, quốc-
dân ta đối với ông Phan thế nào,
tưởng rằng là một điều nên chú ý

MÁY LỜI NGỎ CÙNG
BỒN-BÀO

Về việc ông Phan-bội-Châu

Tù khi cụ Phan-bội-Châu được tha
đón này thi khắp từ thành-thị cho
đến thôn quê đều dâng vui mừng
hết-thay; những tinh cảm quốc-dân
đối với cụ tưởng không cần kẽ ra
đây làm gì nữa.

It lầu nay tôi đọc báo thường thấy
anh em đồng bào ta vì lòng kính mến
cụ mà viết thơ cho cụ, cũng có ông
khuyên cụ thô này thô nọ, cũng có
ông ngõi cho cụ thô kia thô kia. Tôi
thiêng nzn, cái ngõ đó không nên nêu
để cùi tuồng không cần kẽ ra
đây làm gì nữa!

Cụ năm nay ngót 60 tuổi đâu, ngoài
20 năm: nào Trung-hoa, nào Nhật-
bản, nào Xiêm, nào Đức, giao thiệp
biết bao người thương-lia tri thức
ở các nước ấy, nếu cụ vung vòi ngòi
xuẩn thi có đầu đúp thô? Hưởng hổ
cùi là một người thông minh tri-
tuệ, lại có lòng ái-quân, ái-quốc như
kia, thi-chắc rằng phàm làm việc g
cụ cũng không vội vàng hối túp để
cho đáo nỗi sai lầm. Xem nhung lời
tuyên ngôn của cụ thi dù biết cụ là
người cùi thận-thô nào, bà tất phải
ai dạy cụ, bà tất phải ai khuyên cụ.

Ta chỉ nên biết rằng cụ là người
niết thành di-quốc, cụ hết lòng yêu
mến thương xót đồng bào mà lận-dận
ngoài hai muối năm trời, lao tâm khốn
tú, cốt lo nghĩ làm sao cho rõ-quốc
được có ngày vù vang, cho đồng-bảo
được có ngày vui thỏa gian nan chẳng
quán, nguy hiểm không nô thô thi
cô lô đà cãi cống khó nhyo bấy lâu dài
không nêu việc gì, lại mang tiếng với
đồng-bảo với người ngoại hay sao?

Các ông khuyên cụ nên cùi thận
nhu-miễn, nhưng khuyên cụ cùi nhu
thi, tôi e rằng người ngoại cùi với
rằng: mình khinh-cùi, cho cụ là không
bằng minh mà không khuyên nhủ cụ
thi sợ cùi sẽ lầm. Như thế thi không
nhưng là làm bận lòng cụ mà lại còn
làm cho Cán-chính-phủ phiền ngõi thi
lại làm ngán-trò sự-bản-vi của cụ sau
này nữa.

Bây giờ ta không nên bàn việc cụ
cho cùi, nói chuyện cụ cho nhìu làm
gi, chỉ nên hết lòng tróng-cagy & cụ,
cụ hay thi-hay, cụ dù thi ta đỡ, cháo
không khi nào cụ phyllong tróng
cagy của ta. Từ nay ta nên dù cho cụ
tinh-durable, cùi nói « Khuyên cụ
hãy tinh-durable » là khuyen-cùi-hay-tinh-
durable mà cùi nhiều lời mài thi cụ tinh-
durable sao được?

Mý-an Bồ-khắc-Phú
(K. H. N. B.)

KINH CÁO

Cuốn « Phan-bội-Châu » đã
bản hết rồi! Sẽ ra cuốn thứ
nhì.

DÔNG-PHÁP THÔI-SU

GIÁ BẠO

Khoa-hu Nhât

Dông-Phep Ngien-hang (Banque de

Tin-Chinois)

Pháp-Hoa Ngan-hang (Banque

France-Chinois)

Hongkong et Shanghai

Chartered Bank

GIÁ-LƯA-GAO

Mỗi bao một trăm kilos cót dẻo bùn-mát

tinh-nón và cát-bao-nát.

lúa cũ lúa mới

Lúa Vinh-long 5' 8' 63 5' 8' 26

Lúa Bố-công 5' 90 6' 00

Lúa Bố-xia 5' 75 5' 85

Lúa Bé-lieu 5' 80 5' 90

Lúa Chợ-may (trắng) 5' 65 5' 75

Lúa Chợ-may (đen) 5' 60 5' 70

Giá bao-trung 5' 71 5' 81

Giá giấy Quốc-trái Dông-Phep: 5' 05

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỐI

Cafe L'AZAY LE RIDEAU & Pháp-quốc

Marj 1926 dán Saigon.

Chloé André LEBON ở Pháp qua 10/23 Fe-
vrier 1926 dán Saigon.

Chloé L'ANGO ở DJIBOUTI đã chạy qua

day Món ngày 18 Février 1926.

Chloé L'AMIRAL NIÉELLE ở Pháp-quốc

chạy qua Dông-Phep để M'y-neck tại Mar-
seille hôm ngày 18 Février 1926.Chloé L'ANGOR ở Tàu và Nhật 10/1 Mar-
seille 1926 dán Saigon.Chloé COMPIÈGE ở Tonkin voi 10/23 Fé-
vrier, tới Saigon.

TÀU ĐI

Chloé ANDRE LEBON 10/1 bão 27

Février 1926 đã chạy qua Tân và Xav.

Chloé CLAUDE CHAPPE 10/1 ngày 28

Février 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

Chloé COMPIÈGE 10/1 bão 8 Mars 1926

sẽ chạy qua Pháp-quốc.

Chloé L'AZAY LE RIDEAU 10/1 bão 6

Mar 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

AVIS d'adjudication

Lieu, date et heure de l'adjudication:

Bureau de l'Ingénieur en Chef des Travaux

Publics à Saigon, le 11 Mars 1926 à 13

heures.

Objet : Construction d'un bâtiment

pour la sériciculture pour les services à

gricoles et commerciaux.

Importance approximative : 7.500.000

Cautionnement provisoire : 120.00

— détaillé : 2.500.00

Bureau où le cailler des charges peut être

consulté : Bureau des Services des Bâtiments

Civiles.

Bacilleu

TÍC TIẾN HÀNH

Bên 17 Février 1926 với nhà cùi quâ

phu. Tám Nồi là nhao mâu M. Châu

Thơ-ký số: Tạo-tác: có thiếc. Vào mэр

anh em trong sở dán dý.

Buổi tiệc tiễn hành đây chẳng chia

lòng trọng, song tình anh em chén tảo

chén thủ cũng là vui vòi vây.

Mme Nồi có 1 gái là vợ của M. Châu

vì trọng tài hoc cùi rẽ, và có lời

đàm rằng M. Rigaud Châu đây là Tay

Tay và dàu Trưởng-tiễn, nên có mới

gái nái.

Việc cùi yêu rẽ nêu bùi M. Châu

đã dàu Trưởng-tiễn, nên có mới

gái nái.

Việc cùi không viết là việc riêng cha

cháu-nhau. Đã biết viết dâng khuyen day nhau,

nào dà cùi day gi dâng. Naugt người làm

chuôi cho mày họ cùi tro-tro, cùi nhao

mày cùi không biết xấu, cùi nái cho mày

cùi không biết phải quay là gi. Nói cùi

gái nái.

Như thế không viết là việc riêng cha

cháu-nhau. Một số người khác nước

thiếy, tướng-rông Annam là dàu vay

hết, bài là không kẽ. Vô-kiêm-ek áy

người nái lòn-đòn-đòn-đòn-đòn-đòn-đòn

đòn-đòn-đòn-đòn-đòn-đòn-đòn-đòn-đòn

